

jak výše naznačeno, pak by právní jednání uvedená v § 31 spadala sama sebou do okruhu darování, vymezeného § 30 a ustanovení § 31 by se jevílo zbytečným, ledaže by je bylo možno pojímati jako vysvětlení, doplňující předpis § 30. Avšak pak by úvodní věta § 31 nesměla zníti: „Jako s darováním jest také nakládati“ — nýbrž musila by logicky zníti ku příkladu: „Darováním jsou tudíž i“ — nebo „darováním jsou jmenovitě“ — nebo podobně. Zvolil-li však zákon díkci: „Jako s darováním jest nakládati“, plyne z toho logicky důsledek právě opačný než výše uvedený, neboť pak, čte-li se § 31 v souvislosti s § 30, nutno dospěti k závěru, že přes široké vymezení pojmu darování v § 30 nepovažoval zákon právní jednání uvedená v § 31 pro obor poplatku darovacího za darování poplatná podle § 30, nýbrž, že je právě naopak z okruhu darování tam uvedených vyloučil, t. j. že dal jasně najevo, že tato právní jednání nepovažuje pro obor poplatku darovacího za darování, že však přesto je s nimi jako s darováním nakládati. Tato úvaha vede ovšem k závěru, že cis. nařízení č. 278/1915 ř. z. činí vědomě rozdíl mezi poplatným darováním podle § 30 a mezi právními jednáními uvedenými v § 31, s nimiž je jen jako s darováním nakládati. Tento závěr, plynoucí nezvratně ze souvislosti odst. 1. § 30 s § 31 nemůže setřítí ustanovení 2. odst. § 30, že darování věcí movitých podléhají s výjimkou uvedenou v § 31 č. 3 darovacímu poplatku toliko tehdy, byla-li o darování zřízena listina. Doslov této věty lze si vysvětliti jen nemístnou brachylogií zákona a sluší proto ustanovení to se zřením k vývodům výše podaným čísti takto: Darování věcí movitých podléhají darovacímu poplatku toliko tehdy, byla-li o darování zřízena listina. To platí i o právních jednáních uvedených v § 31 s výjimkou uvedenou pod č. 3.

II. Zákon čís. 31/1920 Sb. stanoví v § 3, že poplatky dědké, uvedené v pol. 1. pod čís. 1 až 4 sazby cis. nař. ze dne 15. září 1915 čís. 278 ř. z., se upravují příloženou novou sazbou, která stanoví se i pro poplatky darovací místo sazby uvedené v pol. 2. pod čís. 1 až 4 téže sazby, které pozbývají platnosti. Do datek pak k sazbě tímto zákonem uvedený zní:

„Poznámka 1. až 5. k saz. pol. 1. cis. nař. ze dne 15. září 1915 čís. 278 ř. z. zůstává beze změny. Poznámka 6. odpadá. Poznámky 1. a 2. k saz. pol. 2. téhož cis. nař. zařadují se jako další poznámky této sazby, a to první poznámka v tomto znění:

„Při darech movitých věcí jest poplatnost nezávislá na sepsání listiny (listinném osvědčení)“.

„Od poplatku jsou osvobozeny dary věcí movitých v ryzí ceně:

- a) do 2000 Kč bez listinného osvědčení,
- b) do 300 Kč i při listinném osvědčení.

Darování věcí movitých v období tříletém týmž dárcem témuž obdarovanému pokládají se při posuzování poplatkové povinnosti a sazby za jednotný dar. podrobený poplatku z úhrnné hodnoty darovaných věcí, ať jsou dary osvědčeny listinou čili nic: „ustanovení toto nevztahuje se však na obvyklé dary mezi manžely, dále mezi příbuzenstvem do druhého stupně a na dary zeti nebo snaše do 2000 Kč, mezi jinými osobami do 1000 Kč.“

Vláda se zmocňuje, aby vzhledem na změny provedené v tomto zákoně upravila text v pořadí dosavadních poznámek k sazbě poplatníků dědkých a darovacích.

Z doslovu těchto předpisů nelze nikterak vyvoditi, že hodlají cokoliv měniti na struktuře cis. nařízení č. 278/1915 ř. z. a že tudíž hodlají setřítí rozdíl, který jasně činí tato norma mezi darováním podle § 30 a právními jednáními podle § 31. Jmenovitě nic nesevědí tomu, že chce zákon poplatnost právních jednání posléze uvedených učiniti také nezávislým na sepsání listiny. Zde není důvodu k liberárnímu výkladu, operujícímu s brachylogií zákona nejen proto, že pro tento výklad schází jakýkoliv podklad, nýbrž i proto, že tu jde o dalekosáhlé omezení výhody dané poplatnictvu, jež již proto vylučuje výklad extensivní. Postup, jímž se tu soud běře, podporuje úvaha, že cílů sledovaných finanční správou v naříkaném rozhodnutí bylo by bývalo možno dosáhnouti i při nezměněném doslovu uvedeného dodatku pouhou citací §§ 30 a 31 cis. nař. č. 278/1915 ř. z., uvedenou na vhodném místě, případně jen v závorce.

Soud nemá pochybnosti o tom, že finanční správa, podávající osnovu zákona č. 31/20 Sb. sledovala úmysl postihnouti i právní jednání uvedená v cit. § 31 poplatkem darovacím také tehdy, nebyla-li sepsána o nich listina, jak tomu svědčí

vládní motivy (tisk č. 1693/1919, 2090/1919, těsnopisecká zpráva o 103. schůzi Nár. shromáždění ze 7. ledna 1920), jež odůvodňují ustanovení uvedeného dodatku slovy: „Proto možno bez velikých obav stanoviti pro poplatky darovací (bez jakéhokoliv omezení) úplně stejnou sazbu jako pro poplatky dědké a při tom uznati poplatnost nezávislou na sepsání listiny“, avšak v zákoně samotném, jak výše dovedeno, tento cíl výrazu nedošel. Nelze proto motivů těch s úspěchem pro výklad zákona užití. (Srov. Boh. A 2571/23.)

Těmito úvahami veden dospěl soud k závěru, že ze zákona č. 31/1920 Sb. nelze vyvoditi jinou změnu ustanovení cis. nařízení č. 278/1915 ř. z. nežli tu, že darování věcí movitých podle § 30 tohoto cis. nařízení podléhají poplatku darovacímu i tehdy, nebyla-li o nich sepsána listina, že se však toto omezení nevztahuje na právní jednání uvedená v § 31.

III. Zákon č. 337/1921 Sb. o dani z obohacení recipuje v § 2, mimo jiné, cis. nařízení č. 278/1915 ř. z. a zákon č. 31/1920 Sb. potud, pokud neprovádí sám v nich nějaké změny. Z dalšího jeho obsahu jest pak patrné, že v otázce, jež jest předmětem daného sporu, změny neprovedl, tudíž že po této stránce recipoval zákonný stav tak, jak byl těmito normami utvořen. Při vydání tohoto zákona, jehož účinnost spadá již do doby platnosti ústavní listiny, měla finanční správa se zřením na ustanovení § 111 ústav. listiny možnost dosíci toho, čeho se domáhá před tímto soudem, totiž vztážením ustanovení dodatku k sazbě č. 31/1920 Sb. i na právní jednání uvedená v § 31 cis. nař. č. ř. z. 278/1915. Finanční správa však této příležitosti neužila a nelze tudíž dospěti k závěru jinému, nežli k onomu, k němuž soud výše došel, totiž, že právní jednání uvedená v § 31 cis. nař. č. ř. z. 278/1915 ve znění zákona č. 337/21 Sb. nepodléhají i za účinnosti zákona č. 31/1920 Sb. dani darovací, nebyla-li o nich sepsána listina. Na tomto závěru nemůže změniti ničeho ta skutečnost, že je tu nesrovnalost se stavem zákonným platným v oblasti práva býv. státu uherského již proto, že podobných zjevů jest hodně za stavu přivedeného státním převratem z roku 1918 a že odstranění zjevů těch jest úkolem legislativy, stejně jako okolnost, že za tohoto zákonného stavu nebyla určitá věnování daní postižena, jiná pak méně závažná ano, neboť nutí-li doslov a výklad zákona k těmto důsledkům, nezbyvá, nežli se jim stejně jako jiným podrobiti.

V daných případech nepopřel žalovaný úřad, že věnování, o něž se jedná, poskytl X. Y. svým dětem ve formě majetkových převodů peněz, tedy věcí movitých za tím účelem, aby přešel dědké posloupnosti a že úřad, že si tato věnování musí příjemci dáti započísti při dědění po věnovatelích a že tudíž jde o právní jednání, spadající do okruhu § 31 č. 1 cis. nař. č. 278/1915 ř. z. ve znění zákona č. 337/1921 Sb. Žalovaný úřad nepopřel také, že o těchto právních jednáních nebyla zřízena listina. Pak ale nejsou podle právního názoru výše podaného předpisy daně, přes ustanovení dodatku k sazbě daně z obohacení č. 31/1920 Sb. po zákonu odůvodněny a vytýkají-li to stížnosti, činí tak po právu. Nezbylo proto než naříkaná rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o s. s.

ZE DNE

Jmenování. V ministerstvu spravedlnosti byli jmenováni: min. rada František Mrština odborovým přednostou v I. platové stupnici, vrchní odbor. radové: JUDr. Karel Vodstrčil a JUDr. Jan Srb, ministerskými radý v 2. platové stupnici.

Stav notářský uvítal s radostí zejména jmenování p. odborového přednosty Mrštiny, neboť jím přichází v čelo legislativní sekce ministerstva spravedlnosti muž, který je dlouhá léta referentem nového notářského řádu, autorem jeho nynějšího znění, má vřelé porozumění pro potřebu řádného vybavení notářství v našem státu a stará se všemožně o to, aby nový notářský řád byl dílem nejen unifikačním, ale též opravdu reformním a moderním a dokonale vyhovoval vznešenému poslání a službě veřejných notářů. Redakce „Českého práva“, vyslovujíc své blahopřání k tomuto jmenování, doufá, že se p. odborovému přednostovi Mrštinovi splnění tohoto cíle brzkým vydáním nového notářského řádu uskuteční.